

Vārds

uzvārds

klase

datums

PUTNI – LIDOJOŠIE MUGURKAULNIEKI

1. variants

1. uzdevums (3 punkti)

Savieno apgalvojumu ar tam atbilstošo jēdzienu!

Putni, kuri noteiktā apvidū uzturas neilgi, lidojot no vienas barošanās vietas uz nākamo.
Putni, kuri noteiktā apvidū uzturas visu gadu.
Putni, kuru ligzdošanas vietas atrodas tālu no ziemošanas vietām.

Nometnieki
Klejotāji
Caurceļotāji
Gājputni

2. uzdevums (2 punkti)

a) Paskaidro, kāpēc ligzduļu mazuļi ilgi uzturas ligzdā!

b) Uzraksti vienu putnu, kas ir ligzdgulis!

3. uzdevums (4 punkti)

Aplūko putnu spalvu attēlus un izlasi tekstu!

- Iezīmē tukšajā lodziņā trūkstošo spalvu veidu!
- Tekstā iekavās ieraksti burtu, kas attēlā apzīmē aprakstīto spalvu veidu!

KONTŪRSPALVAS		DŪNSPALVAS
 A	B	 C

Pa Gata istabas logu otrajā stāvā varēja labi izsekot bezdelīgu mazuļu attīstībai ligzdā, kuru bezdelīgas bija uzbūvējušas virs mājas ieejas durvīm. Tikko izšķīlušos putnēnus klāja spalvas (.....), lai saglabātu siltumu. Pamazām putnēni pārklājās ar spalvām (.....), kuras piešķir ķermenim noteiktu formu. Tiklīdz spalvas uz spārniem un astes (.....) paaugās, mazuļi sāka ievingrināt spārnus.

4. uzdevums (7 punkti)

Attēlā redzami dažādi putnu kāju tipi.

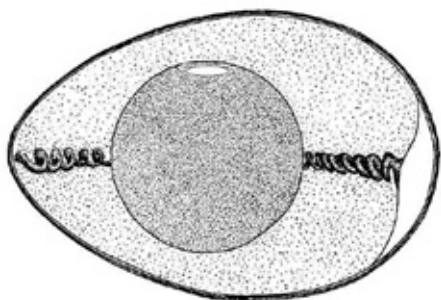
- Uzraksti tabulas nosaukumu!
 - Aizpildi tabulu, ierakstot putna kājas attēla numuru!
 - Ieraksti tabulā atbilstošos putnu nosaukumus!
- Meža zoss, vistu vanags, dižraibais dzenis.*

Kājas funkcijas	Kājas attēla nr.	Putnu sugu piemēri
Pārvietošanās pa ūdenstilpi, lai iegūtu ūdensaugus un dzīvniekus.		
Pārvietošanās pa koku stumbriem, lai meklētu tajos dzīvojošos kukaiņus.		
Putnu, zivju, sīku zīdītāju notveršana.		

5. uzdevums (7 punkti)

Izlasi tekstu!

Ornitologs vairākus gadus pētīja problēmu – kāpēc jūras ērgļi, kuri dzīvo Somu jūras līča piekrastē, pēdējos gados neizperē gandrīz nevienu mazuli. Izpētot ligzdās atrastās neizperētās olas, zinātnieks konstatēja, ka olās nav dīgļu un gaisa kameru, turklāt dzeltenuma ķīmiskā analīze uzrādīja lielu indīgas vielas – dioksīna – koncentrāciju. Dioksīni iekļūst jūras ūdenī ar nokrišņiem un uzkrājas barošanās ķēdēs, savukārt atmosfērā tie nonāk, dedzinot sadzīves atkritumus.

a) Attēlā redzama normāla ola. Norādi olas sastāvdaļas, kuru bojājumus vai trūkumu zinātnieks atklāja!

b) Uzraksti divus iemeslus, kāpēc no pētītajām olām nevar izšķīties putnēni!

-
-

c) Iesaki, ko varētu darīt ap Baltijas jūru dzīvojošo valstu iedzīvotāji, lai šo problēmu novērstu!

.....

.....

d) Pēdējos gados palielinājies jūras ērgļu skaits Latvijā. Paskaidro, kādi varētu būt tam iemesli!

.....

.....

.....

6. uzdevums (7 punkti)

Izmantojot tabulā dotos datus, atbildi uz jautājumiem!

Rietumeiropas valstīs atrastās 2006. gadā Engures ezerā gredzenotās pīles

Pīļu suga	Apgredzenoto putnu skaits Engurē 2006. gada vasarā	2006. gadā gredzenoto nomedīto vai novēroto putnu skaits ziemā		
		Vācija	Nīderlande	Francija
Meža pīle	200	32	4	46
Kriklis	60	2	1	–
Cekulpīle	120	3	2	16
Brūnkaklis	48	2	–	1

a) Kurā valstī ziemo visvairāk Engures ezerā apgredzenoto pīļu?

b) Cik procenti no Engurē apgredzenotajiem kriķļiem tika nomedīti vai novēroti katrā valstī?

c) Kā varētu izskaidrot nelielo apgredzenoto kriķļu skaitu ziemošanas vietās?

.....

.....

.....

d) Uzraksti stāstu „Putni robežas nepazīst” (30–40 vārdi), kurā stāstīts par dažādu valstu ornitologu sadarbību!

.....

.....

.....